

Trollhättans
Stad

Familjecentrum

Verksamhetsberättelse

2020

Inledning

Familjecentrum är en samverkan mellan Primärvård, Utbildningsförvaltning, Arbetsmarknad och Socialförvaltning. Vår styrgrupp består av representanter från ovanstående verksamheter. Huvudman är utbildningsförvaltningen. Familjecentrum är en del av Trollhättans stads föräldraskapsstöd. Vår målgrupp är barn 0-6 år och deras vårdnadshavare.

Föräldraskapsstöd är insatser, aktiviteter och verksamheter riktade till föräldrar som stärker föräldraförmågan och relationen mellan förälder och barn. Det kan handla om att ge föräldrar kunskap om barnets rättigheter, hälsa och utveckling, att stärka föräldrars relation till varandra eller deras sociala nätverk. Det finns olika former av föräldraskapsstöd. Universellt stöd är insatser som erbjuds alla föräldrar. Det ges i förebyggande syfte och i olika former. Selektivt stöd kallas det stöd som erbjuds föräldrar som tillhör en riskgrupp. En del föräldrar kan också behöva individuellt stöd, s.k. indikerat stöd. Selektiva och indikerade insatser kan tillsammans kallas för riktat stöd. (Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd).

I Familjecentrums verksamhet finns alla de ovan beskrivna formerna för föräldraskapsstöd. Vi arbetar för att fånga upp och försöka att tillgodose de behov som påtalas av de familjer som söker oss. Genom att föra statistik, regelbundet genomföra utvärderingar samt intressefråga våra besökare utformar vi innehållet i verksamheten med våra långsiktiga mål i grunden.

Verksamhetens mål

- Stärka föräldraförmågan
- Förebygga tidiga relationsstörningar
- Utveckla familjens omsorgsförmåga och stimulera till en positiv samvaro för föräldrar-barn.
- Aktivera nätverk kring familjen
- Slussa familjen vidare till kommunens verksamheter för föräldrar/barn.

För att uppnå ovanstående mål har Familjecentrum utformat följande verksamheter:

Föräldraskapsstöd Vi arbetar med stödsamtal till föräldrar och använder oss av olika metoder som marte meo, mindfulness, motiverande samtal, lösningsfokuserat förändringsarbete, pedagogiskt/socialt föräldraskapsstöd och/eller gruppverksamhet. Vi arbetar utifrån föräldrarnas uppdrag och för inga journaler i ärendet.

Öppen förskola/Babyöppet/Babycafé Syftet med Öppen förskola/Babyöppet är att i nära samarbete med de vuxna erbjuda barn 0-6 år pedagogisk gruppverksamhet samtidigt som föräldrarna ges möjlighet till kontakt och gemenskap. Besökarnas olikheter när det gäller erfarenheter, social och kulturell bakgrund och levnadsvillkor i övrigt är en tillgång, som tas tillvara. Genom att skapa en mötesplats för föräldrar är vår ambition att stödja och uppmuntra föräldrarna i deras föräldraroll samt medverka till ökad medvetenhet om barns utveckling, behov och hälsa.

Riktade grupper Ett av Familjecentrums uppdrag är att fånga upp föräldrars olika behov av stöd och information och starta grupper utifrån detta.

Resurscentrum Familjecentrums personal samverkar med andra verksamheter kring vår målgrupp på universal, grupp och individuell preventionsnivå. Vi kan medverka i nätverksmöten, föräldramöten, samverkansmöten och ge föreläsningar/information inom vårt kunskapsområde. Personal inom vårt verksamhetsområde kan vända sig till oss för konsultation, rådgivning och samverkan kring barns utveckling och föräldraskap.

Personal

Under 2020 har personalgruppen på Familjecentrum sett ut följande:

- 75 % socialpedagog
- 50 % barnsjuksköterska
- 80 % specialpedagog
- 100 % förskollärare
- 100 % förskollärare
- 25% lokalvårdare

Planerade utvecklingsmål 2020

Då barnkonventionen har blivit lag har vi för avsikt att arbeta aktivt med att implementera och tydliggöra den inom alla delar av Familjecentrums verksamheter. Arbetet med att implementera Barnkonventionen ska stå som en punkt på dagordningen varje måndag.

Samarbeten

BHV, MVC och Familjecentrum: Syftet är att skapa nätverk för blivande och nyblivna föräldrar, vilket ses som starkt hälsofrämjande. Att föräldrar ska få kunskap och information kring föräldraskap, barns hälsa och utveckling i grupp. Att synliggöra våra verksamheter där föräldrar kan söka stöd och hjälp i sitt föräldraskap. Vi ämnar börja med grupper under början av mars 2020.

Familjecentrum-Familjehuset: Familjecentrum har startat upp ett samarbete med Familjehuset. Uppdraget för gruppen är ” att i samverkan och samsyn identifiera och arbeta vidare med beröringspunkter och områden där verksamheterna kan komplettera varandra”. Vi fortsätter under vårterminen 2020 och utvärderar det i juni.

Förskola: Under vt 2020 behöver vi arbeta upp samarbete med förskolan. Hur går vi tillväga?

BVC/ MVC: Samarbeta med BVC/MVC. Använd de kontakter vi fått på BVC.

Biblioteket: Öppna förskolan planerar att starta ett samarbete med Biblioteket med syfte att poängtera vikten av att prata med, sätta ord på och att läsa för sitt barn stimulerar språkutvecklingen.

Övrigt

Öppna förskolan planerar att utveckla området Hälsa och rörelse. Ha verksamhet ute på lekplatser.

Följande gruppverksamheter planeras: babymassage, mindfulness och tvillinggrupp.

Vi avser att färdigställa arbetet med digitala utvärderingar som påbörjades under 2019 inom alla verksamhetsområden.

Nuläge

Måluppfyllelse 2020

Vi har under året arbetat aktivt med barnkonventionen. Vi har lyft funderingar och diskuterat i arbetsgruppen. Barnkonventionen har stått som en punkt på dagordningen varje måndag. På Öppna förskolan har samtal och diskussioner förts med föräldrar om barnens olika rättigheterna.

Resurscentrum

Samarbeten

Tillsammans med BHV-psykologerna, MVC startade Familjecentrum upp ett samarbete med gravida och nyblivna föräldrar i grupp. Alla nyblivna föräldrar som besökte MVC fick information om föräldragrupperna och möjlighet att anmäla sitt intresse för att delta. Vi hann starta en grupp som fullföljdes och där de sista träffarna fick ske utomhus. Under slutet av året genomfördes gruppträffarna digitalt pga. pågående pandemi.

Under 2020 startade vi upp ett samarbete med Familjehuset för att se hur vi kan komplettera och samarbeta bättre med vår gemensamma målgrupp och en plan har påbörjats för att tydliggöra de olika verksamheternas uppdrag. Några möten har ställts in och några möten har skett digitalt. Vi fortsätter arbetet under 2021.

Under 2020 startades ett samarbete med Familjehusets Nätverk i centrum och förskolan Blåvingen. Syftet var att erbjuda ett föräldraskapsstöd i grupp ute på förskolan. Under höstterminen då projektet skulle startas igång kom nya restriktioner på pandemin och vi fick lägga de första mötena med föräldrar utomhus för att sedan ställas in p g av Covid 19.

Familjecentrum såg ett behov av att utöka vårt samarbete med förskolan och fånga upp behov av föräldraskapsstöd på den arena som barn och föräldrar befinner sig på. För att fler grupper av föräldrar ska nås av erbjudande av föräldraskapsstöd har vi 2020 påbörjat ett samarbete med flera förskolor i Trollhättan. Föräldrar ska också få tillfällen att utbyta tankar och erfarenhet kring föräldraskap.

Vi påbörjade ett samarbete med Familjehuset där vi på Familjecentrum erbjöd familjer med behov av stöd att få delta i en liten grupp hos oss.

Familjecentrum har medverkat på samverkansmöten på 2 skolor.

Riktade grupper

Ett av Familjecentrums uppdrag är att fånga upp föräldrars olika behov av stöd och information och starta grupper utifrån detta. Under 2020 har vi haft följande riktade grupper igång:

Babymassage: Under året har vi haft 58 föräldrar fördelade på 19 grupper i babymassage. Pga. pågående pandemin gjorde vi mindre deltagare i grupperna.

Tvillinggrupp: Vi har haft 3 träffar under året och 8 familjer har deltagit i dessa träffar.

Naturen-Minska stress i föräldraskapet: Temat har varit naturens kraft, stress och föräldraskap och vi har haft en grupp igång under våren.

Föräldragrupper: Det har framkommit önskemål av föräldrar på Öppna förskolan om att få gå i en föräldragrupp, då de inte erbjudits detta på BVC. Det startades en grupp under höstterminen.

Barnvagnspromenader: Temat har varit att diskutera aktuella frågor som rör föräldraskapet.

Föräldraskapsstöd

Vi har under året arbetat med 40 familjer.

Föräldrar kan delta i olika former av stöd under olika tider. Detta kan ske tillsammans, enskilt eller hela familjen. Hur länge och hur stor insats varierar från några få stödsamtal till flera olika insatser under lång tid.

De familjer som sökt stöd via föräldraskapsstöd har haft frågeställningar som rör områden som:

- Stress och uthållighet i familjen
- Hur skapar vi rutiner och struktur som är hållbara i familjen?
- Hur begränsar vi barns skärmtid?
- Att förstå sina barns känslor och få strategier för det
- Nedstämdhet i samband med barnets första år/ anknytning
- Social rådgivning
- Stöd till föräldrar vars barn genomgår utredningar av olika slag
- Stöd till föräldrar med olika diagnoser och svårigheter
- Utforma bildstöd.

Vi erbjuder numera samtal under kvällstid 2 dagar i veckan.

I samband med ändrade restriktioner har vi successivt erbjudit mer samtal och träffar digitalt. Efter senaste restriktionerna sker detta endast digitalt nu.

I utvärderingar av våra föräldragrupper framkommer det att det är en tillgång att samtala med andra föräldrar om föräldraskap.

Vi har arbetat med att marknadsföra vår verksamhet och bygga upp vår samverkan med olika verksamheter. Vi har aktivt arbetat med att bli en mer uppsökande verksamhet.

Vi har under året anpassat konceptet mindfulness i föräldraskapet till färre tillfällen.

Vi har upprättat kontaktpersoner på varje BVC.

Öppna förskolan

På öppna förskolan har det i snitt varit 30 besökare per dag.

Öppna förskolan har startat ett samarbete med biblioteket. Syftet är att stimulera språkutvecklingen och sprida läslust. Öppna förskolan har fått böcker från biblioteket för att kunna låna ut till barn och föräldrar. Böckerna har varit anpassade till målgruppen och på flera språk.

Eftersom vi uppmärksammat att det har varit ett stort intresse för att delta i gymnastik, har vi utökat från en grupp till tre grupper. När de nya restriktionerna för pandemin kom fick vi ställa in gymnastiken.

Efter önskemål om att ha öppet en eftermiddag i veckan har vi startat en grupp med barn 0-7 mån. Vi har också förlagt en eftermiddag på lekplatsen på Kronogården för att fånga upp barn och föräldrar tillhörande det området.

Digitalt verktyg för utvärdering

Under 2020 har vi färdigställt ett digitalt verktyg för utvärdering. Med digitala enkäter undersöker vi vad föräldrar tycker och önskar om innehållet i vår verksamhet, grupper mm. Utvärderingarna har gått att nå via vår Facebook och på vår hemsida på Trollhättan stad. De enkätsvar som vi har fått in visar att våra besökare är nöjda med verksamheten som bedrivs. Vi har också fått in förslag på ämnen som föräldrar vill veta mer om.

Utbildning

- Barnkonferensen, Barnhuset Fyrbodal-Trollhättan
- Hedersrelaterat våld och förtryck, Barnhuset Fyrbodal-Trollhättan
- Våld i nära relationer Sara De Blance (Våldsveckan)
- Webb Konferens. Tillsammans för barns bästa. Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd
- Autismutbildning- Autism och autismvänlig miljö-, Helen Tranqvist. En deltagare från Familjecentrum.

Utmaningar och svårigheter

Familjecentrums verksamhet har varit påverkad av pågående pandemi. Vi har anpassat och justerat verksamheten kontinuerligt utifrån rådande riktlinjer/direktiv. Pandemin har påverkat och förändrat sättet vi planerat att arbeta på.

Då samverkan har varit svårt under pandemin har våra olika samarbeten blivit påverkade i olika omfattning. En del har blivit digitala medan andra har blivit uppskjutna på framtiden.

På öppna förskolan har planerade aktiviteter fått ändras eller fått ställas in. Efter de första restriktioner begränsades antal besökare inomhus och vi ökade våra utomhusaktiviteter. Personalen har erbjudit barnvagnspromenader till de som önskat. Under senare delen av året stängdes aktiviteterna inomhus helt och vi var bara utomhus. Det har varit en utmaning att erbjuda aktiviteter och träffar för föräldrar och barn som varit "Covidsäkra".

Vi saknar en gemensam grund kring föräldraskapsstöd i Trollhättan stad.

Vi har uppmärksammat att det kan vara svårt för familjer och samarbetspartner att särskilja var man vänder sig för att få föräldraskapsstöd.

Det är en utmaning att få föräldrar till att delta i grupper och fullfölja dem.

Vi behöver bli bättre på att nå ut till fler familjer och öka likvärdigheten till de som behöver föräldraskapsstöd och vetskap om öppna förskolan.

Vi har önskat att få kontaktpersoner från de olika förskolorna och vi har fått några av dessa.

Analys

Pandemin har tvingat oss att tänka om. Vi har sett att många av de möten som vi gjort digitala fungerat mycket bra. Närvaron har ökat till våra möten. Vi har planerat samtalen mer noggrant, behövt vara mer tydliga och sammanfattat mer. Vi upplever att det digitala föräldraskapsstödet utvecklats och kommer i framtiden att komplettera våra samtal och göra så att vi kan erbjuda ytterligare en form av föräldraskapsstöd.

Gruppverksamheten har varit mycket liten pga. pandemin eftersom vi inte har kunnat ha grupper på det sätt som vi brukar.

I och med att vi har varit ute på lekplatser så har vi träffat många fler föräldrar som inte visste om vår verksamhet. Vi har också visat på att det går att vara i ute även med små barn. Många av de aktiviteter som vi haft inomhus har även kunnat göras ute tex sångsamling, sagostund och pyssel.

Under hösten har vi gått på en konferens "Tillsammans för barnets bästa" via myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd. Konferensens tema var att belysa vetenskapen kring varför föräldraskapsstöd är viktigt och belysa hur olika samverkansformer mellan verksamheter, aktörer och stödformer kan bli en framgångsfaktor för barnets bästa. Efter utbildningen har vi diskuterat och tittat mer på hur föräldraskapsstödet ser ut i vårt område.

Med ett gemensamt föräldraskapsstöd i Trollhättan tror vi att det universella föräldraskapsstödet skulle öka och det skulle leda till att fler föräldrarna får tillgång till stöd och att fler som har behov av riktat/enskit stöd identifieras. Med tydligare struktur skulle bli lättare att samordna insatser och rikta dem rätt.

Vi är en del av det föräldraskapsstöd som finns i Trollhättan. Vi skulle få ett större sammanhang med mer stimulans och närmare kontakt med kollegor med liknande eller kompletterande arbete, gemensam utbildning och utveckling.

Få föräldrar deltar i grupper och fullföljer dem trots visat intresse. Kan det bero på hur vi identifierar behov/ämnen som intresserar. Vilka och var frågar vi om aktuella ämnen? Hur marknadsför vi oss? På vilket sätt erbjuder vi grupper fysiskt/digitalt? På vilket sätt använder vi vårt språk? Behöver vi använda annat språk eller tolk?

Vi använder oss inte av påminnelse-sms inför samtal eller grupper.

Tidigare fanns gruppverksamhet på tex MCV som vi kunde ta över men detta finns inte nu.

Vi behöver arbeta mer aktivt för att öka likvärdigheten för de familjer som behöver föräldraskapsstöd, för att alla ska få vetskap och möjlighet för att söka stöd.

Om vi skulle få kontaktpersoner på alla förskolor, så tror vi att samarbetet skulle öka.

Prioriterade utvecklingsområden

Lång sikt

- Gemensamt föräldraskapsstöd
 - Arbetsgrupp som jobbar övergripande med föräldraskapsstöd
 - Gemensam digital sida för Trollhättan med föräldraskapsstöd (till exempel med QR kod)
 - Gemensam utbildning, ABC föräldraskapsstöd, med Familjehuset
 - Göra styrgruppen delaktig i övergripande föräldraskapsstöd.
- Uppsökande verksamhet på fler arenor för att öka likvärdigheten.
- Identifiera fler grupper för riktade stödbehov

Kort sikt

- Förtydliga vikten av att avanmäla sig om man inte kommer och dess konsekvenser. Skicka sms några dagar innan kursstart för att få bekräftelse på anmälan.
- Att arbeta fram en broschyr om vår verksamhet som innehåller bildstöd.
- Att lägga ut våra broschyrer på fler språk digitalt.
- Arbeta för att få kontaktpersoner från alla förskolor.
- Använda oss av fler kanaler för att identifiera behov av förslag till ämnen till våra grupper och marknadsföra det på fler platser.
- Fortsätta utveckla digitala enkäter.

På Öppna förskolan vill vi utveckla:

- Rörelse och hälsa
- Öka rörelseaktiviteter i våra lokaler och utomhus
- Material för små barn som stimulerar de olika sinnen
- Samarbetet med biblioteket angående språkutveckling.